

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzandó.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János; Berde Áron, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: A svéd vagy korcs heréről Dr. Rodiczky Jenő. — A lakóház alatti talaj és a román cement. Benkó Ágoston. — A kőbányai sertés üzlet 1880-ban. — Egyleti mozgalmak: Vál. ülés febr. 7-én. — Könyvismertetés. (Gazd. utazás Észak-Amerikában). — Egyvelég: Halálhír. Tagosítási bizottság Nagyobbmértvű lóbevásárlás. Maros-Ludas-besztercei vasut. A macskák rühbetegsége. Állatkereskedésünk 1880-ban. A papok életbiztosítása. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

A svéd vagy korcs-heréről.

Nem szenved kétséget, hogy ott, hol a luczerna és piros lóhere jól megterem, azok elsőbbséget érdemelnek a többi csigacső és herefélék fölött.

Am de ott, hol az időjárás zordsága; a talaj nedves, hideg volta következtében a luczerna általában nem, a piros here csak kockázattal termesztethető, egy nedves helyeken hazánkban is itt-ott vadon előforduló, de mint miveleti növény még kevésbé ismert here áll rendelkezésünkre, mely a gazda minden méltányos igényét kielégítheti — s ez a korcs lóhere (*Trifolium hybridum* L.)

A korcs lóhere nevét onnan vette, mert Linné tévesen a piros s a fehér lóhere közt létesült keresztezésnek tartotta s e hibás elnevezés kifejezést lelt a magyar elegy faj és fatyu here, a német Bastardklee, francia Trèfle hybride, olasz Trifoglio bastardo elnevezésekben is.

Ujabbán a korcs-herét leginkább svéd vagy Alsike here néven említik, miután e takarmánynövényt legelőbb Svédországban az Alsike kerületben mivelní kezdték s az „Alsike kloefver“ legelőbb a svéd utleírások utján lett ismeretessé.

Ma már a svéd-herét Finnországtól kezdve Közép-Európáig sokfelé mivelnik s hogy nálunk jobban el nem terjedt, nemcsak annak tulajdonítható, hogy gazdáink jó tulajdonságait nem ismerik, hanem annak a sajnós körülménynek is, hogy a kereskedésben előforduló magból általában csak 57·3% (maximum 80%, minimum 5%!) csirképes (Nobbe) s a mag

Fillbogen vizsgálódásai szerint rendszerint sok aranka magot tartalmaz.

Számos tapasztalás bebizonyította, hogy a svéd-heré a téli fagyot sokkal jobban állja, mint a piros lóhere. Hótalan tél alatt — 24° C. hideget egészen jól tűrt.

Leghelyesebbnek tetszik a svéd-herét kötöttebb, nedvesebb talajokon termesztetni, jóllehet könnyebb minőségű talajokon is bizvást termesztethető, csakhogy ez esetben csak két évig nyújt termést, míg természetének megfelelő talajokon három, sőt négy évig is kitart.

Nem csekély előnye a svéd-herének az is, hogy ugynevezett „herefáradi“ talajokon is termesztethető még s általában az álláshelyet illetőleg nem kényes. Termeszthető közvetlenül piros lóhere, saját maga, valamint hüvelyesek után is; a nélkül, hogy a talaj erejét nagyon igénybe venné. S miután gyomok el nem nyomhatják, a talajt tiszta beéredett állapotban hagyja vissza.

A svéd-heré vethető tisztán védnövényvel, (tavaszi, őszi gabona, sárga csillagfürt) vagy a nélkül. A tiszta vetés az esetben ajánlatos, ha mint Svédországban magtermést czélunk, mi kedvező helyi viszonyok mellett igen hálás vállalkozás lehet, mert a svéd-heré magva igen keresett drága árucikk, métermázsája 95—100 frt, de volt már kétannyi is.

Nyári istállózásnál a svéd-heré jelentősége abban keresendő, hogy tavasszal későbbén hajtván, becses takarmányt szolgáltat oly időben, midőn a piros lóheréből már kifogytunk.

Zöld és száraz állapotban a svéd-heré a piros lóherénél tápdúsabb és illatosabb takarmányt szolgáltat, mely Wolff tanár észlelései szerint tápértékét hosszabb időn át változatlanul megtartja. Wolff a teljes virágzásban való kaszálás esetén 2 klgr. svéd-herét 2·5 klgr. piros lóherével egyenértékűnek állit.

A vegyelemzések összehasonlításából csakugyan kitetszik, hogy a svéd-heré zölden és szénául gazdagabb értékes könnyen emészthető tápanyagokban s szegényebb farostban,

mint a piros lóhere, de épen proteingazdag voltánál fogva gazdaságosabbnak tetszik a svéd-herét egyéb értéktelenebb szálas takarmánnyal keverve étetni, vagy mi szerintünk még helyesebb azt keverve vetésben mivelti. Kaszálásra a talajminőség szerint természetesen mindig némileg módosuló oly keverék ajánlatos, melyben piros lóhere mellett mezei komócsin (*Phleum pratense*), csomós ebir (*Dactylis glomerata*), olasz vadóc (*Lolium italicum*) és mezei ecsetpázsit (*Alopecurus pratensis*) is helyet foglalhat. Megjegyzendő, hogy a svéd-heré még öntözött réteken is vigan diszlik, a többi heréktől e tekintetben is előnyösen különbözik.

Ha legeltetésre szánjuk a gyorsan meggyökerező s bokrosodó svéd-herét: fehér lóherével s a legeltetésre alkalmas füvekkel keverve vessük el, midőn is kitünő legelőt szolgáltat.

A svéd-heré kora tavasszal vagy késő ősszel is egyaránt vethető, mert csirázásához kevés hő (4—5° C) igényel. A magszükséglet csekélyebb, mint a piros lóherénél, pro Hectare 10—16 kgr., de aláhozása kényes, mert csak csekély takarót tűr. Azért is néhol eső előtt vetik, az aláhozást az esőre bizva vagy könnyű hengerrel nyomkodják csak a talaj felületéhez.

Szárazabb időjárás mellett, könnyebb talajokon a kikelés lassan megy végbe. 1880-ban egy Finnországból (Tavastehus Länn) a párisi 1878-kiállításra küldött magmutatványból való magot egy kis részleten április 18-án elvetvén, ez csak május 10-én kelt volt ki.

A tenyészet alatt a svéd-heré kevesebb ápolást igényel, mint a piros lóhere s bár növénybetegségtől nem is teljesen ment, miután lisztharmat (*Erysiphe*) károsítja, általában kevesebbet szenved növénybetegség által, mint a többi herék.

A svéd-heré már az első évben is virágzásba indul s némi termést ad. Az első évi termés virágzásban való kaszálás vagy legeltetés által annál inkább értékesítő, mert magzásba indulása által csak a jövő évi termés csökken. Ekkor a svéd-heré is rendszerint csak egyszer, ritkán kétszer kaszálható, nyújtván pro Hectare 200—250 mm-ás zöld takarmányt, melyből 40—50 mm-ás széna készíthető. Egyes esetekben 100—125 mm. szénát is nyertek belőle.

A szénakészítés azonban nehézséggel jár, mert a svéd-heré nehezen szárad s ha hereágasok hiányában sokat kell forgatnunk, legértékesebb része: a levelek elhullanak.

A magtermések általában csekélyek, pro Hectare 0.5—3 mm. közt változnak rendszerint.

A virágzó svéd lóherét a méhek szorgalmasan látogatják Bokrétájának középvirágai felül fehérek, alól pirosak, a szélsők pirosak s e tekintetben valóban a piros és fehér lóhere közt állanak.

Megjegyzendő végül, hogy a svéd-heré a mennyire értékes a legelést előmozdító takarmánya a szarvasmarhának, ép oly kevésbé tanácsos azt a lovakkal étetni, mert zöld állapotban túl sok nedvességet tartalmaz, szénaul nagyon hevítő hatása.

Dr. Rodiczky Jenő.

A lakóház alatti talaj és a román cement. *)

Nem nagy ideje, hogy a talajjavítás kezdetének nehézségeivel megbirkózni próbálkoztunk és ma már tudattá vált bennünk, hogy e nélkül a folyton haladó külfölddel és különösen Amerikával szemben meg nem állhatunk és kézzelfoghatólag tapasztaljuk kulturmérnökeink munkájának áldásait. Ha már a talajjavítás szántóföldeinken, réteinken napról-napra nélkülözhetetlenebbé válik, talán nem lesz egészen érdektelen, ha a lakásainkat hordozó talaj javításának czélszerűségéről, esetleg szükségességéről mondunk el valamit, — egészségünk s így közvetve munkaképességünk érdekében. Igen is munkaképességünk érdekében, mert hiszen mi munkát várhatunk az önmagával is tehetetlen beteg embertől?! „Mens sana, in capite sano!“ A talaj felszíne bizonyos vastagságban lyukacsosságánál fogva levegőt és vizet tart magában s ez oka azon rothadásoknak, vagy mondjuk vegyi átváltozásoknak, melyek a felszín alatt folytonosan végbemennek. Ezen rothadások terményei azután a levegőbe jutnak s azt egészségteleené teszik.

A víz a hajcsövesség törvényénél fogva fölhuzódik a falak likacsain, melyekben levegővel találkozáva a fal penészedését vonja maga után, mely azután lakásainkat folytonosan miazmás levegővel tölti meg, — ezt lehetetlen szellőztetés által (pedig nálunk még ez is, különösen télen, a minimumra redukálódik) elkerülni s így okozója lesz számtalan betegségnek. A talajviz tehát, épen úgy mint szántóföldeinknek, ellensége lakóházainknak is, tőle minden erőnkől menekülni kell. Hiszen ha már egy-egy borongós őszi nap is képes kedélyünk frissességét lehangolni, mennyivel inkább támadja meg egész idegrendszerünket a folytonosan nedves, penészes, bűzös lakásokban való tartózkodás! S ennek különösen a szegényebb munkás nép van kitéve, mely a mellett, hogy ilyen lakásokban kénytelen életét eltengeni, azokat rendszeren még tul is terheli. Az, kinek nem volt még alkalmá ily atmosphaerában csak egy pillanatot is tölteni, annak fogalma sincs azon bűzkeverékről s nehéz levegőről, mely az ilyen helyiségeket megtölti, különösen akkor, ha az egy szobába szorult gyakran több család valamelyikének tagja még ágyban fekvő beteg is.

Minden ház építésénél, de különösen ott, hol a pinczék is lakóhelyiségekül vagy raktárakul használatnak föl, mint ez nagyvárosokban a telek nagy ára miatt rendszeren történni szokott — czélszerű, sőt szükséges ezen talajvizet egészen kizárni s ez legjobban sikerül az által, ha az egész alapot, megfelelő vastagságu izoláló réteggel látjuk el. Ilyen izoláló rétegek többrendbeli anyagból készülhetnek, haem tekintve gyakran kettős czéljukat: t. i. a vizet át nem bocsátás mellett hordképeségüket, leginkább megfelel, ha betonból (vizhatlan mészből) készülnek.

Hogy ezen beton milyen összetételű legyen, t. i. hogy egy rész cementre hány rész homok stb. vétessék, az mindenkor a körülményektől függ s arra itt nem terjeszkedhetünk ki, itt csak azt óhajtuk kimutatni, hogy minden esetben milyen cementet

*) E cikk, melyet a jesen szerkesztett „Gazdasági mérnök“-ből veszünk át, szakértő választ ad Szentgyörgyi József urnak tül számunkban tett kérdésére. Sz e r k.

válaszszunk. Erre határozottan jó román cementet és nem portland-cementet ajánlunk.

Téves nézet az, mintha a portland cement minden tekintetben tulszárnyalná a jó román cementet és épen az itt tárgyalt esetben, a hol t. i. a lehető legnagyobb vízhatlanság követeltetik, — előnnyel versenyezhet az utóbbi az előbbennivel. Erre nézve idézem dr. Frühling H. kísérleteit, melyeket ismételve, teljesen helyeseknek találtam. Ugyanis:

A) malterkeverék: 1 r. rom. cement és 3 r. homok, a próba 28 napos.

B) malterkeverék: 1 r. portland cement és 4 r. homok, a próba 9 napos.

Absolut szilárdság:

A = 3·5 kg. négysz.-cmként,

B = 20·0 „ „ „

Mindkét keverék egészen egyenlő körülmények között 1 meter magas vizoszlop nyomásának lett kitéve, 24 óra mulva mind a két, 23 mm. vastag próbadarab vizet bocsátott át, és pedig:

A 18 kb. cmétert,

B 55 „ „

Ár tekintetében A ugy áll B-hez, mint 53 a 64-hez. Az olcsóbb keverék tehát csaknem háromszorosan nagyobb vízhatlanságot mutatott.

Két más keverék, t. i.:

a) 1 r. rom. cement, 2 r. homok, 28 napos,

b) 1 r. portl. cement, 2 r. homok, 28 napos, egészen egyenlő viszonyok között először egy 1 meter, azután pedig egy 2·5 meter magas vizoszlop (a vizoszlop keresztmetszete mindenkor

4·5 négysz. cm. volt) nyomásának kitéve, teljesen vízhatlannak bizonyult.

Absolut szilárdság:

a) 6 kg. négysz. cmként,

b) 35 „ „

A viszonylagos árak aránya:

a : b = 15 : 26.

Ezekből tehát látható, hogy midőn ily esetekben főleg a cement vízhatlansága jó tekintetbe, az olcsóbb román cement előnnyel használható a drágább portland cementtel szemben. Ezen különbség azonban a két cement porszemének természetében rejlik. Mert a portland cement nagyító üveg alatt a román cementekkel szemben, pikkelyes alkatot mutat, — ez utóbbi pora tehát, homokkal keverve sokkal tömörebb és összefüggőbb, sűrűbb tömeget alkot, mint a portland cementé s így természetesen vízátlanabb. Ebből magyarázható azon körülmény is, hogy egyes tekintélyes városokban, mint pl. Hannoverben, Bremában, inkább román cementet használnak, mint portlandot.

A lakóházak alatti talajnak javítása céljából azonban még egy körülményt kell szem előtt tartanunk s ez az árnyékszékek s az ezekkel összefüggő pöczegödrök és csatornázások, valamint szemétdombok helyes el- és berendezése s az esővíz elvezetése. Miután itt is az illető falazatoknak és csatornáknak vízhatlansága egyike a főkérdéseknek, — nehogy a különféle nedvek azokon fölhuzódva, a házat s annak egész környékét undorító és egészségtelen léggel töltsék be, ezeket is a főtebb előadott indokoknál fogva legczélsebben román cementből kell készíteni.

Benkó Ágoston.

A kőbányai sertés-üzlet 1880-ban.

Az első magyar sertéshizlaló- és kölcsön-előlegező-részvény-társaság évi jelentéséből, a Budapest-kőbányai sertés-üzlet állapotáról az 1880-ik évben a következőket közöljük:

Összértéke a Kőbányára hozott sertéseknek:

1879.	december 31-éről maradt létszám	45,050 drb., melyekből		
	16,000 drb. hizó sertés		à fr. 17.50 fr.	280,000.—
	29,050 „ félig és egészen hizott		„ 53.— „	1,539,650.—
	<u>45,050 „</u>			frt. 1,819,650.—
1880.	329,710 „ magyar félig hizott		à fr. 44.— frt.	14,507,240.—
„	3,700 „ „ vidéki sertés		„ 40.— „	148,000.—
„	37,980 „ északi vasutal érkezett magyar sovány és félig hizott		„ 30.— „	1,139,400.—
„	<u>371,390 „</u> magyar sertés, ezek értéke			fr. 15,794,640.—
				fr. 17,614,290.—
„	29,540 „ szerbiai vasutal érkezett	} Január 1-től		
„	510 „ „ hajóval „			
„	28,330 „ romániai vasutal „			
„	<u>58,380 „</u>		à fr. 40.—	fr. 2,335,200.—
„	474,820 „		Összérték	fr. 19,949,490.—

Ehhez jön felétetet tengeri és árpa 48600 drb. heti átlag létszám után (1879-ben a heti létszám 20,000 drbbal nagyobb volt) 100 drbra naponta 3 mtrm.

számítva évenként 522,100 mtrm. fr. $7\frac{3}{4}$ fr. 4,046,270.—

1880. évi összérték fr. 23,995,760.—

Ellenben 1879. évben 606,590 drb. értéke fr. 28,816,470.

Az ideszállításra mintegy 5700 kocsi magyar sertések számára és

	700	„ szerbiai és romániai sertések számára az
osztrák állam vaspálya részéről	670	„ pedig a mr. állam vaspálya részéről
összesen	7160	kocsi használtatott.

Értéke a kivitt, belföldre elszállított és Budapesten fogyasztott sertéseknek :

Kivitel: Bécsbe	133,980 drb. à fr. 62 ¹ / ₂	} Az érték meghatározásául az 1880. évi átlag árak vétettek	fr. 8,373,750.—
Csehországba	25,000 „ „ 60		„ 1,500,000.—
Bodenbachon át	85,280 „ „ 62 ¹ / ₂		„ 5,330,000.—
Ruttkán át	19,090 „ „ 56		„ 1,069,040.—
Délnémethonba	7,950 „ „ 56		„ 445,200.—
összesen	271,300 drb.		értéke fr. 16,717,990.—
Belföld: Felső-Magyarországba	18,950 drb.	á fr. 50.—	fr. 947,500.—
M. k. összekötő vasutal	7,390 „	„ 40.—	„ 295,600.—
Budapesti fogyasztás	116,710 „	„ 50.—	„ 5,835,500.—
Állomány 1880. decz. 31.	35,000 „ sovány	„ 35.—	„ 1,225,000.—
„ „ „ „	25,470 „ hizott	„ 60.—	„ 1,528,200.—
összesen	474,820 drb.		Összérték fr. 9,831,800.—
Ellenben 1879-ben	379,440 darab		fr. 19,029,060.—
„ 1878 „	507,120 „		„ 28,107,100.—

A 297,640 darab sertés elszállítására mintegy 5070 osztr. állam vasuti kocsi és

533 magy. „ „ „

összesen 5603 kocsi használtatott.

Az összforgalomban a készlet levonásával, a Dunafejedelemségek körülbelül 14%-al vettek részt, ellenben 1879-ben 32%-al.

A részvény-szállásokban 109,231 drb. volt beállítva, melyek 106,899 metermázsa eleséget fogyasztottak el.

Az évi átlagos árak kilogrammonként a következők voltak: magyar nehéz és magyar könnyű 58·5 kr, vidéki 54·8 kr, szerbiai 56 kr, romániai 55·9 kr, romániai tüskés 55·4 kr, öreg nehéz 56 kr, tartani való sertés eleven súly 39 kr, makkos sertés tiszta súly 53·8 kr. —

Közbányai kereskedelmi szokás: Az árak kilgrkint tiszta súly után értetnek, a sertések élve mázsálatnak, páronkint 45 kilgrm. életre levonatik és a tiszta összegből 4% levonás engedélyeztetik; eleven súlyra vételnél szintén 4% vonatik le.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1881. február hó 7-én.

Tartatott alelnök Szabó József elnöklete alatt, jelen voltak: Báró Jósika Sámuel alelnök, Gróf Schweinitz Gyula, Szenkovich Márton, Demeter Károly, Berde Mozes, Dávid Antal, Dr. Hintz György, egyleti pénztárnok; Páll Sándor, Berde Áron, Ritter Gusztáv, Tulogdi Soma, Tompa Károly, egyleti ügyvéd; Vörös Sándor, Sárosy Pál, Szentgyörgyi Lajos és Gamauf Vilmos egyleti titkár.

1. A január 3-án tartott ülés jegyzőkönyve felolvastatván, — a mai jegyzőkönyv hitelesítésére Dávid Antal, Demeter Károly és Szenkovich Márton tagtársak kéretnek fel.

2. A szerbiai marhabevitel ellen számos és tekintélyes erdélyrészi tenyésztő, szeszgyáros és marhakereskedő által a nmlgu ministeriumhoz beadott kérvény napirendre kitzüve lévén — daczára annak, hogy időközben a nmlgu ministeriumtól a (lapok által is közölt) válasz leérkezett; igazgató választmány mégis hivatalosszerű kötelességének ismeri e tárgyban felszólalni, illetőleg újból kérvényezni; egyszer azért, mert a szerbiai marhabevitel állatainkat továbbra is el fogja zárni a külföldi

piacoktól, másrészt azért, mert itt meg nem fejthető ellenmondást lát a magas válaszban hangsúlyozott román szoros határozás és azon, a m. kir. pénzügyministerium áru forgalmi kimutatásában hivatalosan felvett adat között, mely szerint az 1879-ik évben Romániából 84,237 darab marha jött át! —

3 Gyürky Antal: „Gyakorlati tanácsok a magyar borteremesztők számára“ czimű füzetes vállalatára — az előfizetés 3 frt 50 krjával (12 füzetre) elhatározatott.

5. Fekete Lajos és Nikl Zsigmond mint a trágyázási pályamunka nyertesei a díj felvételéről szóló nyugtát beküldik és a munka tulajdonjogát egyletünknek átengedik — mielőtt a kiadás módozatára nézve igazgató választmány tüzetes határozatot hozna, kérdést fog intézni a nmlgu ministeriumhoz kíván-e ezen munkából és esetleg hány példányt előállítási árban átvenni?

7. Kolos-monostori igazgatóság 35. sz. a. a téli félévi vizsgákra hívja meg a választmányt — a szives meghívás köszönettel fogadtatván, képviselőkül felkéretnek: Dávid Antal, Demeter Károly, Berde Áron, Berde Mózes, Páll Sándor és a után még csatlakozni kívánó tagtársak. A vizsgarend ezen urakkal, valamint a lapban közlendő lesz.

8 és 9. Nagy-szebeni katonai paracsnokság 6047 és 281 sz. a. kelt átiratai a remondatelepek ügyében — az állattenyésztési szakosztály által elintézve s a felajánlott birtokok a paracsnoksághoz felterjesztve lettek, honnan a bizottsági kiszállás, melyben egyletünk is képviselve lesz, tavasszal várható.

10. Ministerium 40106. sz. a. tudatja, hogy Fekete Pált ideigl. borászati vándortanárrá nevezte ki, azon utasítással, hogy egyletünkkel az eddigi összeköttetést továbbra is fentartsa, — tudomásul szolgál.

11. Ministerium jelentése a gazd. tanintézetek állapotáról — lapban kivonatossan közöltetett.

12. Ministerium az egyleti évi jelentésben a vidéki körökről is adatokat vár — miután területünkön ilyenek nem léteznek, a magas óhajtsáknak eleget nem tehetünk.

13. Ministerium 41273. sz. a. visontai Kovách László angol árpatermelését ismerteti — lapban közöltetett.

14. Ministerium 29929. sz. a. tudatja, hogy a nagyenyedi vinczellér-képezde az érdiószeginek programját fogja követni s külön felügyelő bizottság vezetése alatt állani — az érdiószegi program beküldése kéretni fog, valamint az is, hogy a nmlgu ministerium a felajánlott két 100—100 frtos ösztöndíj ügyében nyilatkozni kegyeskedjék, mert erről a jelen válaszban egy szó sem foglaltatik.

15. Ministerium 41332. sz. a. a tavai beküldött nyeső ollóról a vélemény beterjesztését sürgeti — Fekete Pál vándortanár véleményének be nem érkezése miatt késett.

16. Dr. Horváth Géza jelentése a külföldi phylloxera ügy tanulmányozásáról — köszönettel könyvtárra helyeztetik.

17. Ministerium kiosztás végett különböző nyomtatványokat küld — lapban czimeik közöltetni és a jelentkezők között kiosztatni fognak.

18. Ministerium 2109. sz. a. az „Erdélyi Gazda“ 1881-ik évi subventiójára 1000 frtot utalványoz — hálás köszönettel vétetik.

19. Borászati kormánybiztos 25 sz. a. tudatja, hogy Allenberg Lázár az általa feltalált phylloxera szerrel saját költségén kísérletet tehet — az illetővel tudatva lett.

20. Borászati kormánybiztos 72. sz. a. a bretagnei bortermésről tudósít — tudomásul szolgál.

21. Abaujmegyei gazd. egylet alapszabályait küldi be — köszönettel fogadtatott.

22—24. Steier, gallicziai és bécsi cs. kir. gazdasági egyletek közgyűléseikre hívnak meg — Gratzban képviselőül Almásy Ede, Lembergben az ottani titkár, végre Bécsben Dr. Leisch Antal fog felkéretni.

25. Magyar kereskedelmi csarnok beadványa az ipartörvény revíziója érdekében — köszönettel fogadtatván, lapban mutatvány közöltetett.

26. Gróf Schweinitz Gyula indítványozza, hogy az erdélyrészi tagosítás ügyében kibocsátott rendeletek tanulmányozására egy bizottság kéressék fel — elfogadtatván, a bizottság tagjaiul ajánlottak az indítványozón kívül Berde Mozes, Dávid Antal, Demeter Károly, Tóth Zsigmond és Tompa Károly urak,

kiknek jogukban állandó kellő számú szakértőket is meghívni. E bizottság tárgyilagos jelentése alapján a netán kimutatott hiányok orvoslását igazgató választmány azután illetékes helyen kérelmezni fogja.

27. Gróf Schweinitz Gyula indítványozza, hogy tekintettel a tervbe vett remondatelepek felállítására, a választmány találjon módot arra, hogy az alkalmas eladó csikók mindenkor nyilvántarthatók legyenek; — bővebb megvitatás és jelentéstétel végett az állattenyésztési szakosztályhoz tételik át.

28. Ugyanaz indítványozza, hogy kéressenek fel az illetékes ministeriumok, miszerint azon esetben, ha egyes municipiumok saját költségükön, illetőleg külön rovatal útján állatorvosokat kívánnak felállítani, abban a ministerium által ne gátoltassanak; — mint az előbbi, szintén az állattenyésztési szakosztályhoz tételik át.

29. Pénztári jelentés december hóról, mely szerint 4452 frt 62 kr bevétellel 3703 frt 5 kr kiadás áll szemben — tudomásul szolgálván, az 1880-ik évi zárszámadás megvizsgálására alelnök Szabó József, Dávid Antal és Tóth Zsigmond tagtársak kéretnek fel.

30. Pénztári jelentés 1881. január hóról, mely szerint 678 frt 57 kr bevétellel 257 frt 78 kr kiadás áll szemben — tudomásul szolgál.

31. Vörös Sándor tagtárs a kálózi uradalom statisztikájáról kimerítő értekezést olvas fel — a nagy szorgalommal és kitünő szakértelemmel szerkesztett értekezés a legnagyobb elismeréssel fogadtatván, választmány felkérte szerzőt sziveskedjék kieszközölni, hogy dolgozata egy nagyobb térrel rendelkező központi szaklapban megjelenhessen és az egylet onnan érdeklődő tagjai részére 100 lenyomatot nyerhessen, mely után az „Erdélyi Gazda“ számára rövid kivonat is lenne készíthető.

Hitelesítik:
Demeter Károly,
Dávid Antal,
Szenkovich Márton.

Szabó József,
egyleti alelnök.
Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Könyvismertetés.

Gazdasági utazás az Északamerikai Egyesült Államokban. Irta Oetken Frigyes. Fordította Tomsits István. Budapest. Franklin-társulat. 8°. 190 lap. Ára 1 frt.

A nevezett könyvet a Franklin-társulat szerkesztőségünknek is megküldvén, néhány sorban tartozunk arról szólani. Oetken-nek, az Oldenburgból nem kényszerűségből, hanem ismeretszerzés végett kíváncsiorlott szakképzett gazdának ismeretesei az Egyesült-Államok mezőgazdasági viszonyairól igen lekötik az érdeklődő olvasó figyelmét s az előttünk szokatlan gazdasági viszonyok alapos, részletes leírása, a dolgok s ügyek fejleményeinek okozati összefüggésben való feltüntetése valóban élvezetet és tanulságot nyújt. Nem a rohanó vasuti vonatokkal futotta át szerző az új világrészt, hanem két éven át az atlanti partoktól kezdve a nyugoti partokig tett vándorlásai alkalmával a legkülönbözőbb farmok-ban önkézüleg dolgozott, nem

kényszerűségből, hanem az amerikai gazdasági viszonyok és munkálkodás legközvetlenebb megismerése végett. Munkájának ez ad becsét és érdeket különösen; mert a szerző általános és szakképzettsége segélyével helyesen ítélte meg a viszonyokat, ismerte fel az okokat s helyesen vont következtetést a jövőre nézve; mint közvetlenül dolgozó pedig épen azon részét világosítja meg az amerikai gazdasági eljárásoknak, melyek fölött más írók csak elsiklanak. A munkaerő legproductivebb kihasználását s a munka technikájának fokozását látjuk e leírásból először is: e részben nekünk is sok javítani, fejleszteni valónk volna. Megismerjük továbbá azt is, hogy Amerikának ama termelési versenye, mellyel bennünket nyom, ha tart is néhány évtíz meg, de mihamarább elveszítendő súlyát ránk nézve, mert Amerikának is megsulyosodnak gazdasági viszonyai s termelése mindinkább drágább lesz s előbb-utóbb nem lesz képes haszonul áttenni az európai piacokra terményeit s végre az ismerhető meg e kis könyvből, hogy Amerika nem szolgálhat többé a szerencsevadászok Eldoradojául; mert Amerika a munka és számítás hazája s csak az boldogulhat, a ki úgy a szellemi képességek nem kis mértékét, valamint a testi munkaképesség, kitarás és ügyesség nagyobb mérvét viszi magával, különben sanyaru pusztulás lesz sorsa. Erről sem ártana némely megyénknek kivándorlásra hajlandó szegény népét felvilágosítani.

Előadván a munka a talajviszonyokat, a talajművelési eljárásokat, a gépek kiterjedt használatát, az emberi munka kiválólag sikeres alkalmazását, a termelési és tenyésztési ágak egyenkénti üzését és szólván a gazdaságok — farmok — berendezéséről, a munkások társadalmi helyzete és életmódjáról, az egyleti életéről s a kivándorlási viszonyokról — annyi és oly érdekes tárgyat karol föl, hogy méltán ajánlhatni, miszerint e művet, mint hasznos és élvezetes olvasmányt gazdáink olvassák, — de nem ezen fordításban, mert ezen fordítás irodalmunknak egy szegényfoltja. Nincsen a könyvnek egy lapja sem, melyen a nyelvtani, mondatszerkezeti s helyesírási hibák raja ne hemzsegne. Fordító még a szavak értelmét sem ismeri. Ezen rossz fordításban teljesen élvezhetlenné vált a különben oly érdekes anyag. Nincs és nem is lehet szándékunkban lapunk terén irodalmi vitákba bocsátkoznunk; de a magyar nyelv ily botrányos kifacsarása felett nem hallgathatjuk el méltó megütközésünket, különösen akkor, midőn ilyen vezető épen egy „magyar irodalmi intézet“ kiadásából kerül ki. A Franklin-társulat ezen fordítás közrebocsátásával elkövetett hibáját csak úgy teheti jóvá, ha ezen kiadást teljesen visszavonván, gondoskodand a munka új és jó magyar fordításáról, mire az teljesen érdemes.

Kiskéri.

EGYVELEG.

— Halálhír. Köröspataki Gróf Kálnoky Pál, az erdélyi gazdasági egylet alapító tagja hosszas szenvedés után életének 70-ik évében folyó hó 14-én jobb létre szenderült. Béke poraira!

— A tagosítási újabb intézkedések (az 1880. XLV. t. cz. és ennek alapján kibocsátott pótrendeletek) tanul-

mányozására az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányának kebeléből kiküldött bizottság február 19-én tartotta alakuló ülését az összes tagok jelenlétében, kikhez mint külön felkért szakértők Horváth Kálmán törvényszéki bíró, Malom Zsigmond, Pataki Victor és Velits Lajos mérnökök voltak szivesek csatlakozni. Elnökké Berde Mózes, jegyzővé Gamauf Vilmos megválasztván, felolvastatott két munkát, melyeknek egyike a kívánatos módosításokat, másika a régi s az új tagosítási eljárás költségeinek összehasonlítását sorolja elő. Miután e terjedelmes dolgozatok alapos megfontolást és beható tanulmányozást igényelnek, határozatba ment, hogy azok a tagok között rendre köröztessenek; továbbá, hogy egy Berde Mózes, Gróf Schweinitz Gyula, Velits Lajos, Horváth Kálmán, Gamauf Vilmos és Tóth Zsigmondból, mint felkért előadóból álló albizottság által előlegesen tárgyalassanak, minnek megtörténtével és ennek véleményével a teljes bizottság elé bocsáttassanak. A tárgynak rendkívüli fontossága, valamint a gazdaközönség kellő megnyugtatása egyiránt követelik az ügy tárgyilagos bonczolását, tágas körben való ismertetését és a számos jóakaratu intézkedés egyes hiányainak kimutatását, mely nehéz és itt ott kényes feladat sikeres keresztülvitelére a bizottság ügybuzgó és szakértő tagjai teljes garantiát nyújtanak. —

— Nagyobb mérvű lóbevásárlás. A cs. és kir. közös belügyministerium értesítése szerint, Magyarorszáiban s az erdélyi részekben rövid idő múlva a külföld számára nagyobb mérvű lóbevásárlás fog történni. Van szerencsém ez okból a t. lótenyésztőket ezen körülményről értesíteni, hogy alkalmuk legyen egyrészt az alkuszok és ügynökök netáni mesterséges árnyomását kikerülni; másrészt pedig — ismerve a tenyésztők egy részének azon szokását, hogy kínálkozó vásár alkalmával nem egyszer túlesigázott árkövetelésekkel lépnek fel, — felkérem a t. lótenyésztőket, hogy az esetleges lóvásárlást magas követeléseikkel ne hiúsítsák meg. — Kolozsvárt, 1881. február 20-án Br. Bánffy Dániel s. k. az erdélyi központi lótenyésztő-bizottmány elnöke.

— A Maros-ludas-besztercei helyi érdekű vasut ismertetése czim alatt Bónis István Kolozs megye derék főjegyzője s a vasutársulat jegyzője, igen figyelemreméltó füzetkét bocsátott közre, mely az érdekelt körök beható méltányolására érdemes. Lapunk szűk tere nem engedi, hogy ezen megbízható adatokban gazdag ismertetésből kivonatot adhassunk, csak annyit jegyzünk meg, hogy a teljesen szolid alapon nyugvó vállalat tisztességes kamatozást is fog nyújtani a befektetett tőke után. —

— A rühbetegségben pusztulásig jutott legjobb macskáink meggyógyultak a következő gyógykezelés mellett: szappanvizzel lemosattak és midőn szárazak voltak dióolajjal lettek bekenve, melyhez ugyanannyi téjfél volt keverve; másod vagy harmad nap, midőn a kenőcs beszívódottnak látszott, az eljárás ismételve lett és négy vagy ötszöri alkalmazás után a rüh tapasz levált és az ez által csupasz lett macskákon az új szőr csakhamar nőni kezd. — **Sz. J.**

+ Állatkereskedésünk forgalmáról tájékoztatást nyújtanak a következő adatok! A kolozsvári kereskedelmi és

iparkamara területén levő 19 vasuti állomáson az 1878-ik évben feladatott 21,859 darab szarvasmarha; lábön elhajtattott 14,000 darab. E mennyiségből mintegy 18,000 darab a szeszgyárakban lett hizalva. Hizott juh elszállított 7—8000 drb. Budapestre. Sertés körülbelül 18,000 darab Kőbányára. A baromfi szállítást lehetetlenné teszi a magas viteldij s azon körülmény, hogy vasutaink vonakodnak azt, más vasutak példája ellenére, gyorsárúként kezelni. —

— „A papok életbiztosítása“ czim alatt gróf Lónyay Béla egy kis füzetet bocsátott közzé, a melyben híven ecsetelvén az árvaságra és özvegyesgre jutott papi családok sanyaru helyzetét, tömeges életbiztosításra hívja fel a házas papokat. Szerző véleménye szerint a társadalom e legtevékenyebb osztálya annál is inkább rá van utalva arra, hogy családja jövőjét biztosítsa, mert fizetése csak nagyritkán áll arányban működésével és tevékenységével s így soha sincs azon helyzetben, hogy családját összetakarított filléreivel mentse meg a nyomortól. S ép azért, mert a papok fizetése oly csekély, hogy abból még életbiztosítási díjat sem tehetnek félre, Lónyay gróf erre szolgáló jövedelem forrást is jelöl ki számukra, a mely legkevésbé sem jó összeütközésbe társadalmi állásukkal. Azt ajánlja ugyanis, hogy a papok vállalják el a biztosítási ügynökséget, — amire különben már nagyon sok példa van; — ha csak 150 forint biztosítási díjjal juttatnának is évenként egy önként vállalkozó biztosítási társulat pénztárába, már a saját életüket biztosíthatnák 1000 forint erejéig. — Minthogy azonban bármely társulat csakis tömeges biztosítás esetén nyújthatna kedvezményeket a feleknök, Lónyay gróf egyesülésre hívja fel a házas papokat, a mely egyesülés módozatait később igéri kifejteni. — Mindenesetre életrelvő és humánus eszme, a mely méltán megérdemli a házas papok figyelmét. —

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. február 12-től február 19-éig.

B u z a üzlet meglehetősen jó, forgalom 75,000 metermázsa, ár 10 frt 35 krig.

R o z s üzlet gyenge, ár 10 frt 20 krig.

Á r p a üzlet meglehetősen, forgalom 8000 metermázsa, ár: takarmányárpa 6 frt 75 krig, seres árpa 8 frt.

Z a b közepes, ár 6 frt 50 krig.

T ö r ö k b u z a forgalom igen gyenge, ár 5 frt 80 krig.

G y a p j u február 19. A héten a katonai ruhaszállítók-nak mintegy 10,000 kiló úszavidéki kétnyiretű nyári és téli gyapjút adtak el átlag 78 frt, mely ár csak az említett gyapju kivételes kezelési módjában leli okát. A többi faj gyapjuban hetek óta teljes csend uralkodik. Az iparnak nagy küzdelmei vannak a gyártmányok értékesítésében s ezen kívül Londonban annyi gyapjút kínálnak, mint a mennyit még sohasem ily idő-tájban. Uj campagnénk kezdetéig Londonban circa 700,000 bál fog elárvereztetni, mi oly mennyiség, mely termelvényünk reu-des vásárlóit egy kis tartózkodásra fogja birni.

Gyárszerüen mosott gyapju a mult héten circa 4500 klgr. adatott el 2 frt 10 kr—3 frt 20 krig klgrmonként. Az árak a vevőknek kedvezők.

G a b o n a - á r a k :

minimum és maximum: Budapest feb. 12. | Bécs feb. 12.

Buza	11.25—12.80 frt	10.45—13.50 frt
Rozs	9.95—10.20 frt	10.50—11.30 frt
Árpa, takarmány	6.40—6.70 frt	6.50—7.00 frt
Árpa, szeszfőzésre	7.40—8.20 frt	— — — frt
Árpa, seres	8.50—9.60 frt	8.40—10.60 frt
Zab	6.20—6.40 frt	6.45—7.20 frt
Törökbuza	5.65—5.75 frt	6.20—8.00 frt

Budapesti marhavásár február 17-én. Összes felhajtás 1486 drb. nagy és 1308 drb. apró marha. Ebből eladatott 11 drb. bika, 715 drb. ökör, 543 drb. vágó tehén, 135 db. fejős tehén, 62 drb. bival, 532 db. borju, 776 drb. bárány. Árak: bika darabonként 69—142 frt, ökör páronként 195—345 frt, vágó tehén páronként 130—265 frt, fejős tehén darabonként 60—186 frt, bival páronként 160—236 frt, borju darabonként 14—38 frt, bárány páronként 4.50—7 frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 47—51 frt, tehénhús 45—49 frt, borjuhús 60—80 frt, bivalhús 42—44 frt.

Bécsi marhavásár február 15-én. Összes felhajtás 2732 drb és pedig 1418 drb. magyar, 484 drb. lengyel és 830 drb. német fajta, melyből 2605 drb. ökör, 74 drb. tehén, 50 drb. bika és 3 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 50—59.50 frt, lengyel 49—57 frt, német 48—60 frt, tehén 48—55 frt, bika 48—51 frt, bival 45 frt. Lábán darabonként 80—245 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár feb. 18-án. (Az első magyar sertéshizaló és kölcsönelőgező részvénytársaság jelentése.) A heti forgalom élénk üzlet mellett igen jelentékeny volt. Jó nehéz minőségű áruért, mely csak igen szűk készletben van, 2—2½ krral többet fizettek. A főüzlet különösen a kiviteli szükséglet fedezésére alkalmas husfajták vételéből állott. Hétzárattal szilárd, magasabb árkövetelés mellett.

J e g y z e t t á r a k : magyar válogatott sertés 220—280 klgr. 57—58 kr., 180—220 klgr. 54½—57 kr., öreg 300 klgr. felül 54—54 kr., vidéki sertés 54—53 kr, vállogatlan 55—57 kr.; transitóban: szerb 51½—54 kr, román 50—55 kr, tüskések 49—51 kr, fogyasztás szerb 49—51 kr, tüskések 47—48 kr. klgrmonként tisztasuly.

T a k a r m á n y á r a k : tengeri bánáti 5.75 frt, román 5.80 frt, árpa 6.40 frt. Helyi állomány: február hó 11-éről maradt: 61,524 drb.; hozzá hajtattott: Dél-Magyarországból: hizott 6632 drb., tartani való 1318 drb., Szerbiából 1145 drb. Romániából 3337 db., magyar állam vasuttal 92 drb., vidéki felhajtás 45 drb., a budai vámnál 209 drb., együtt 12,773 drb., összesen 74,300 drb. Elhajtattott: Felső-Magyarországba 627 drb., Bécsbe (m. héten 380 drb.) 2865 drb., Csehországba 716 drb., Bodenbachon át 3394 drb., Ruttkán át 555 drb., Dél-Németországba, 1961 drb., Budapesti fogyasztás 2271 drb., Kültelki fogyasztás 530 drb., kőbányai

szalonna készítő 220 drb., összesen 12,539 drb., marad állomány 61,761 drb.; melyből 42,000 drb. tartani való sertés. A részvény szállásokban 16,310 drb. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállásokban maradt feb. 11-éről 7497 drb, hozzá hajtatott: szerbiai 1145 db., romániai 3337 drb., összesen 11,979 drb.; elhajtatott 3874 drb., marad állomány 8105 drb. és pedig 2520 drb. szerb, 5585 drb. romániai sertés. Az egészségügyi szemle által eddig 448 drb. lett a fogyasztás alól kivonva és technikai célokra feldolgozva.

Disznózsir igen élénk üzlet, kész áru hordóval együtt 70—72 frt, február-martius havi kötésben hordó nélkül 68—70 frt.

Szalonna, üzlet jó, vidéki szalonna 59:50—60 frt. városi áru 60—62 frt, füstölt szalonna 66—67 frt.

Bécsi sertésvásár február 15-én. Összes felhajtás 3350 drb. és pedig 774 drb. nehéz, 983 drb. középnehéz és 1594 drb. süldő; melyből 1573 drb. magyar, 1594 drb. orosz-lengyel, 115 drb. szerb és 68 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 51—53 frt, középnehéz 48—50 frt, süldő 30—42 frt; szalonna és zsir 66—68 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

az ország bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 300 firtól kezdve bármily magas összegig, 5% vagy 5½% kamattal mellett gyorsan eszközöl s régebbi magasabb kamatu törlesztési kölcsönöknek így olcsóbb kamatuakra való convertálását sikerrel viszi keresztül a hat. engedélyezett ált.

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

(8.) (3—2.) Kolozsivárt, Páris-utca 19-ik sz.
Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 2—4 óráig.

Erdész és erdővéd

kerestetik Hévizre (Nagy-Küküllőmegye).

Megkívánatik, hogy az illető folyamodó a magyar nyelvbeni teljes jártassága mellett az erdészeti-vizsga letelelét igazolni tudja, valamint pár évi gyakorlati szolgáltatást is birjon kimutatni. Az oláhnyelvet bírók továbbá nőtlenek előnyben fognak részesülni. Bizonyítványokkal felszerelt és a szolgálati feltételeket tartalmazó folyamodványok alólirhoz intézendők.

Gróf Haller János,

Héviz, u. p. Köhalom.

(6—6.)

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermáza*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Veszterőze	feb. 9	840	610	580	530	280	430	210	100	300	44
Erzsébetváros	feb. 7	860	680	620	—	320	540	300	—	300	48
Fogarás	feb. 6	830	—	640	560	340	530	280	120	300	44
K.-Fehérvár	feb. 5	850	—	600	450	230	480	330	60	150	32
Sy.-Sz.-Miklós	feb. 17	780	—	580	—	200	340	250	240	350	46
Kolozsivár	feb. 9	750	600	560	420	250	400	180	80	250	36
H.-Vásárhely	feb. 11	750	600	560	410	210	320	180	100	350	44—48
H.-Széchenyi	feb. 10	760	585	575	—	230	350	260	150	270	36
H.-Régen	feb. 8	750	600	550	—	200	400	270	60	220	36

*) A csillaggal jelelt árak metermázására értendőek.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1—3 1—6 1—12 1—18 1—24 1—30 1—36 1—42 1—52									
	szori hirdetésnél									
	fizetendő forint									
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210
1/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53
1/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27
1/16 v. tízenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyed rész engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.